

Opschrift

Vergadering van 8 april 2024

Nummer: 2024_MV_00230

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Jeroen Van Lysebettens: Opvolgvraag bis: Kader duurzame beleggingen en financieringen van de Stad Gent en het OCMW Gent - Fluxys en overslag Russisch LNG gas

Raadslid(-leden):

Jeroen Van Lysebettens - Groen

Bevoegd: Sami Souguir

Betrokken: Rudy Coddens

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

In antwoord op mijn mondelinge vraag op de commissie AFB verwees Schepen Coddens me door voor een aantal vragen, naar de schepen van financiële participatie voor een meer uitgewerkt antwoord, omtrent de opvolging van een aantal gemeenteraadsbesluiten handelend over de financiële participatie van de Stad Gent in Imewo/Fluvius en Fluxys. Bij collegebeslissing van 4 januari werd aan beide bedrijven een brief verstuurd, om toelichting te geven over hun transitieplan, een vereiste in het duurzaam beleggingskader van de stad Gent. In maart mochten we al vernemen dat IMEWO/Fluvius hierop reeds antwoorde, maar Fluxys nog niet. Daarom deze vragen.

Vraag:

- 1) Hoe evalueert het college het ontvangen antwoord van Fluvius/IMEWO? Op welke manier wordt dit getoetst aan het beleggingskader en welke acties vloeien daaruit voort?
- 2) Mocht de stad ondertussen al antwoord ontvangen van Fluxys? Zo niet, zal de stad dit agenderen op de Algemene vergadering van Fluxys, ten einde aan te dringen op een antwoord of op een andere manier? Via welke formele kanalen kan de stad gent een dergelijk punt onder de aandacht brengen van het management en de andere aandeelhouders?
- 3) Uit data van vredesactie blijkt dat Fluxys een aantal lopende contracten heeft met het Russische Yamal LNG, een overheidsbedrijf dat rechtstreeks de oorlog in Oekraïne financiert, oa. via de moederholding Novatek die huurlingen levert aan het front. Dit is duidelijk in strijd met het duurzaam beleggingskader van de stad Gent. Op welke manier

zal het college dit aankaarten bij het management van Fluxys en de andere aandeelhouders?

Antwoord

In uw vragen worden verschillende bevoegdheden aangehaald die mogelijks voor wat verwarring zorgen:

Vooreerst is er het beleggingskader, het gemeenteraadsbesluit (van december) waarnaar u verwijst en dat onder de bevoegdheid financiën van collega Coddens valt. De collegebrieven aan Fluvius (niet Imewo) en Fluxys van 4 januari waarnaar u verwijst, werden vanuit mijn bevoegdheid pensioenen verstuurd omdat die betrekking hebben op 2 beleggingen (obligaties) die deel uitmaken van onze pensioenportefeuille – niet op financiële participaties. De financiële participaties zijn er, zoals u weet vooral om strategische redenen: Fluvius is een intercommunale van de lokale besturen en Fluxys is een strategisch bedrijf waar een openbare referentieaandeelhouder cruciaal is.

Wat de brieven betreft was het doel tweeledig: in gesprek gaan over de bijkomende engagementen rond duurzaamheid, en een toelichting daarvan op de eerstvolgende commissie verzelfstandiging.

Van Fluxys ontvingen we vooralsnog geen antwoord.

Van Fluvius ontvingen we een omstandig antwoord. Het college heeft hierover nog geen standpunt ingenomen. Ik zal Fluvius evenwel vragen eerst de nodige aandacht aan deze thematiek te willen besteden in hun presentatie voor de commissie verzelfstandiging.

Concreet wat Fluvius betreft geven zij in hun antwoord op de brief aan dat de obligatiebelegging die Stad Gent is aangegaan in kader van de pensioenreserves voor een bedrag van 500.000 euro slechts voor een minimale fractie werd toegewezen aan activiteiten in kader van de gasdistributie. Het grootste deel van de obligatie werd door Fluvius geïnvesteerd in activiteiten die niet aan de gasdistributie gebonden zijn, namelijk 88% in elektriciteit, 5% in riolering, 3% in kabeltelevisie. Slechts een minimale fractie van 4% (of 20.000 euro) werd aan de gasdistributie toegewezen. Fluvius vermeldt in de brief ook dat het hun ambitie is om wat betreft de activiteiten onder directe controle een minimale reductie van de uitstoot met 30% voorop te stellen in 2030 ten opzichte van referentiejaar 2020 en tegen 2050 een net-zero organisatie willen zijn wat betreft uitstoot van alle activiteiten. Fluvius benadrukt dat de realisatie van het Vlaams Energie- & Klimaatplan grotendeels via Fluvius zal moeten gerealiseerd worden. Daartoe hebben zij een 10-jaars investeringsplan opgesteld (dat loopt van 2024 tot 2033).

Zoals gezegd zal ik Fluvius vragen om op de commissie verzelfstandiging, die doorgaat op 7 mei aanstaande, dieper op deze strategie te willen ingaan.

Wat het agenderen op de Algemene Vergadering van Fluxys betreft wil ik u er op wijzen dat Stad Gent géén rechtstreekse participatie heeft in Fluxys, noch in Publigas – de grootste aandeelhouder van Fluxys en wij dus geen vertegenwoordiger hebben binnen Fluxys om punten te agenderen. Stad Gent heeft slechts een onrechtstreekse participatie via Imewo en de Vlaamse Energieholding van ongeveer 3% in het kapitaal van Fluxys. Nadat we op 4 maart een mail ontvingen van Vredesactie met de oproep Fluxys op te roepen te stoppen met de overslag van Russisch gas vroeg mijn kabinet diezelfde dag via

onze vertegenwoordiger binnen de Vlaamse Energieholding – aangeduid door onze gemeenteraad, een reactie van Fluxys.

Ik citeer uit het antwoord van Fluxys, dat we ontvingen:

“De problematiek waarnaar u verwijst is ons bekend en laat ons allesbehalve onverschillig.

Wij hebben alle begrip voor opinies die leven over het Russische gas in Europa. Het is bovendien zo dat vandaag veel Europese landen (zo niet de meeste) directe toegang hebben tot Russisch gas, voornamelijk via pijpleidingen (via Oekraïne en Turkije) en deels via LNG. Daarom staan wij achter een gecoördineerde Europese aanpak die ook rekening houdt met de globale impact in Europa en op onze bevoorradingszekerheid. Momenteel is Fluxys verplicht bij wet om als facilitator van een essentiële dienst, de contractuele overeenkomsten met alle klanten na te leven en haar infrastructuur te allen tijde operationeel te stellen voor de algemene bevoorradingszekerheid. Onze terminal in Zeebrugge is wettelijk gestoeld op het principe van open toegang. Dit betekent dat elk bedrijf dat geïnteresseerd is in de levering van vloeibaar gas, capaciteit kan reserveren op de terminal. Geen enkele klant kan dus bij wet gediscrimineerd worden.

U kan er zeker van zijn dat we de situatie op de voet volgen.”

– Einde citaat.

Daaruit begrijpen wij enerzijds dat Fluxys zelf achter een gecoördineerde Europese aanpak hieromtrent staat, anderzijds dat men omwille van wettelijke verplichtingen open toegang tot de terminal in Zeebrugge dient te verzekeren. De positie waarin Fluxys zit werd ook al eerder toegelicht door de Federaal minister van Energie. De minister heeft in haar antwoord op een schriftelijke vraag (nr. 7-1560 van Peter van Rompuy van 30 maart 2022) uitgelegd waarom Fluxys niet zomaar de contracten met Rusland kan opzeggen.

Ik citeer uit haar antwoord:

“De terminal van Fluxys in Zeebrugge is wettelijk gestoeld op het principe van een open access faciliteit. Dit betekent dat elk bedrijf dat geïnteresseerd is in de levering van vloeibaar gas, capaciteit kan reserveren op de terminal. Binnen het wettelijk en regulerend kader kan dus geen enkele klant gediscrimineerd worden ... Samengevat, in de huidige omstandigheden waarbij er geen enkele Europese sancties zijn opgelegd voor de ontvangst van Russisch gas is Fluxys verplicht, als facilitator van een essentiële dienst, de contractuele overeenkomsten met alle klanten na te leven, dus ook met de Russische klanten.” – Einde citaat.

Op 12 maart 2024 herhaalt de minister van Energie, op haar website, dat de beste aanpak een unanieme Europese sanctie tegen Rusland zou zijn geweest maar dat dit niet gelukt is. En een eenzijdige Belgische actie ligt ook niet voor de hand.

Ik citeer:

“Sommige belanghebbenden hebben ook voorgesteld om overmacht in te roepen om de contracten tussen Fluxys, de exploitant van de LNG-terminal in Zeebrugge, te annuleren. Volgens de juridische analyse zou een Belgisch verbod het land blootstellen aan gerechtelijke procedures en schadevergoedingen. Als België namelijk unilateraal sancties zou opleggen door maatregelen te nemen die het lange termijn contract met Yamal en Novatek onmogelijk maken, kan dit leiden tot procedures bij de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en het Internationaal Hof van Arbitrage, waar Rusland schadevergoeding kan eisen voor de geleden inkomstenderving”. – Einde citaat.

Uit dit alles kunnen we de conclusie trekken dat, ook al kunnen we dit (onrechtstreeks) aankaarten bij Fluxys, het voor Fluxys allerminst eenvoudig is om onder de Russische contracten uit te komen. Dit zal enkel kunnen als Europa hiervoor maatregelen neemt en het wetgevend kader op Europees en Federaal niveau aangepast wordt.

In afwachting hiervan verwachten we van Fluxys uiteraard nog een antwoord op onze brief met betrekking tot de gevraagde bijkomende engagementen rond duurzaamheid.
